

ROZHODNUTÍ KOMISE

ze dne 3. října 2012

o státní podpoře SA.23600 – C 38/08 (ex NN 53/07) – Německo

Financování terminálu 2 na letišti Mnichov

(oznámeno pod číslem C(2012) 5047)

(Pouze německé znění je závazné)

(Text s významem pro EHP)

(2013/693/EU)

EVROPSKÁ KOMISE,

s ohledem na Smlouvu o fungování Evropské unie, a zejména na čl. 108 odst. 2 první pododstavec této smlouvy ⁽¹⁾,

s ohledem na Dohodu o Evropském hospodářském prostoru, a zejména na čl. 62 odst. 1 písm. a) této dohody,

poté, co vyzvala zúčastněné strany, aby v souladu s výše uvedenými ustanoveními ⁽²⁾ podaly připomínky, a s ohledem na tyto připomínky,

vzhledem k těmto důvodům:

1. POSTUP

(1) Dopisem ze dne 3. listopadu 2005 podal podnik Ryanair Ltd. (dále jen „stěžovatel“ nebo „podnik Ryanair“) stížnost na financování výstavby terminálu 2 letiště Mnichov a na smlouvy o jeho výhradním užívání mezi podniky Deutsche Lufthansa AG (dále jen „podnik LH“) a Flughafen München GmbH (dále jen „podnik FMG“). Stěžovatel mj. uvedl, že poskytnutí finančních prostředků na výstavbu terminálu 2 ze strany společníků podniku FMG (státní instituce) není v souladu se zásadou investora v tržním

hospodářství a že výhradní práva podniku LH a jeho partnerů z aliance Star Alliance na užívání terminálu 2 způsobila podniku FMG ve dvou posledních letech finanční ztráty přes 100 mil. EUR. S odvoláním na tyto důvody Ryanair uvedl, že příslušná opatření představují protiprávní státní podporu neslučitelnou s vnitřním trhem, jejímž prostřednictvím byl podnik LH hospodářsky zvýhodněn.

(2) Dopisy ze dne 18. listopadu 2005, 31. července 2006, 6. června 2007 a 3. října 2007 Komise v souvislosti s touto stížností požádala Německo o informace. Německé orgány odpověděly dopisy ze dne 18. ledna 2006, 8. srpna 2006, 28. srpna 2007, 17. září 2007, 21. září 2007, 29. listopadu 2007 a 13. února 2008. Dne 10. října 2007 proběhla mezi zástupci Komise a německých orgánů schůzka.

(3) Dopisem ze dne 31. července 2007 podal stěžovatel formální stížnost podle čl. 265 odst. 2 SFEU na nečinnost Komise po podání jeho stížnosti. Dne 15. listopadu 2007 podal stěžovatel u Tribunálu (označovanému dříve jako „Soud prvního stupně Evropských společenství“) žalobu na nečinnost ⁽³⁾.

(4) Dopisem ze dne 23. července 2008 Komise vyrozuměla Německo o svém rozhodnutí zahájit řízení podle čl. 108 odst. 2 SFEU ve věci úvěrů č. 1, 5, 6, 7, 9, 10, 16, 17, 20, 21 a 23, jež podnikům FM Terminal 2 Immobilien-Verwaltungsgesellschaft mbH a Terminal 2 Betriebsgesellschaft mbH poskytly bankovní skupina KfW, Bayerische Landesbank a LfA Förderbank Bayern (dále jen „LfA“), a dále ve věci nájemného za poskytnutí pozemku u mnichovského letiště, jež podniku FMG hradil podnik FM Terminal 2 Immobilien-Verwaltungsgesellschaft mbH (dále jen „rozhodnutí o zahájení řízení“).

⁽¹⁾ S účinností od 1. prosince 2009 nastoupily na místo článků 87 a 88 Smlouvy o ES články 107 a 108 Smlouvy o fungování Evropské unie (dále jen „SFEU“). Články 87 a 88 Smlouvy o ES a články 107 a 108 SFEU jsou ve své podstatě identické. Pro účely tohoto rozhodnutí je odkazy na články 107 a 108 SFEU nutno v případě potřeby chápat jako odkazy na články 87 a 88 Smlouvy o ES. SFEU rovněž zavedla některé terminologické změny, např. nahradila pojem „Společenství“ pojmem „Unie“ a „společný trh“ pojmem „vnitřní trh“. Pojmy SFEU se použijí v celém tomto nařízení.

⁽²⁾ Úř. věst. C 5, 10.1.2009, s. 4.

⁽³⁾ Tato žaloba byla zaregistrována jako věc T-423/07 Ryanair/Komise (Úř. věst. C 8, 12.1.2008, s. 28).

- (5) Dopisem ze dne 31. července 2008 požádalo Německo o prodloužení lhůty k podání připomínek a Komise této žádosti vyhověla. Na žádost Německa se dne 12. září 2008 konala schůzka. Dne 6. listopadu 2008 předložilo Německo své připomínky.
- (6) Dne 12. listopadu 2008 byla přijata oprava rozhodnutí o zahájení řízení.
- (7) Rozhodnutí o zahájení řízení bylo dne 10. ledna 2009 zveřejněno v *Úředním věstníku Evropské unie* ⁽⁴⁾. Komise v něm vyzvala zúčastněné strany, aby ve lhůtě jednoho měsíce od zveřejnění podaly k předmetným opatřením své připomínky.
- (8) Komise obdržela připomínky od podniku Ryanair a dopisem ze dne 17. února 2009 je postoupila Německu, jež dostalo příležitost se k nim ve lhůtě jednoho měsíce vyjádřit. Dne 1. dubna 2009 požádalo Německo o prodloužení lhůty k vyjádření a Komise této žádosti vyhověla. Vyjádření předložilo Německo dne 30. dubna 2009.
- (9) Dne 19. května 2011 vydal Tribunál rozsudek ve věci žaloby na nečinnost, kterou podnik Ryanair podal ⁽⁵⁾.
- (10) Dopisem ze dne 30. dubna 2012 si Komise vyžádala další informace k úvěrům č. 17 a 20. Německo odpovědělo dopisem ze dne 30. května 2012.
- (11) Další informace si Komise vyžádala dopisem ze dne 23. července 2012. Německá strana odpověděla dopisem ze dne 16. srpna 2012.
- (12) Vzhledem k tomu, že již několik let po zahájení provozu v roce 1992 bylo zřejmé, že letiště Mnichov vlivem rostoucího objemu osobní přepravy dosáhne limitu své kapacity dříve, než se očekávalo, bylo rozhodnuto vybudovat na tomto letišti druhý terminál. Dne 15. července 1998 podepsaly podniky FMG ⁽⁶⁾ a LH ⁽⁷⁾ „*Memorandum of Understanding*“ (společné prohlášení o záměru), jehož předmětem byla výstavba a provozování terminálu 2 (nového terminálu na letišti Mnichov).
- (13) V souladu s prohlášením o záměru založily podniky FMG a LH níže uvedené společné podniky, jež měly za výstavbu a provozování terminálu odpovídat („společnosti T2“):
- a) *FM Terminal 2 Immobilien-Verwaltungsgesellschaft mbH* (dále jen „Immo T2“) je realitní holdingová společnost, v níž podíly drží podniky FMG a LH v poměru 60:40. Společnost Immo T2 odpovídala za výstavbu terminálu 2 a jeho budovu nyní pronajímá na základě dlouhodobé nájemní smlouvy společnosti Terminal 2 Betriebsgesellschaft mbH;
- b) *Terminal 2 Betriebsgesellschaft mbH* (dále jen „provozní společnost T2“) odpovídá za provoz a správu terminálu 2 a podíly v ní drží podniky FMG a LH rovněž v poměru 60:40.
- (14) Rizika společností T2 nesou podniky FMG a LH podle prohlášení o záměru v poměru, jež odpovídá výši jejich podílů v těchto společnostech. FMG a LH uzavřely se společnostmi T2 smlouvy o odvodu zisku a úhradě ztráty. Ztráty hradí podniky FMG a LH v poměru, jež odpovídá výši jejich podílů (60:40). Podle německých právních předpisů tak podniky FMG a LH ručí za všechny závazky, jež společnosti T2 uzavřou během doby účinnosti smluv o odvodu zisku a úhradě ztráty. V případě závazků uzavřených před ukončením doby účinnosti smluv trvá toto ručení i po ukončení účinnosti.

2. POPIS SKUTKOVÉHO STAVU A DŮVODY PRO ZAHÁJENÍ ŘÍZENÍ

2.1. SOUVISLOSTI ŠETŘENÍ

- (12) Vzhledem k tomu, že již několik let po zahájení provozu v roce 1992 bylo zřejmé, že letiště Mnichov vlivem

⁽⁴⁾ Viz poznámka pod čarou č. 2.

⁽⁵⁾ Věc Ryanair v. Komise, T-423/07, 2011 (dosud nezveřejněno ve Sbírce rozhodnutí).

⁽⁶⁾ FMG je společnost s ručením omezeným ve státním vlastnictví, jež provozuje letiště Mnichov. Jejimi společníky jsou Svobodný stát Bavorsko (51 %), Spolková republika Německo (26 %) a město Mnichov (23 %).

⁽⁷⁾ LH je letecká společnost, jež působí v celosvětovém měřítku. Od roku 1996 je kotována na německé burze a od roku 1997 plně privatizována.

(15) Investiční náklady na výstavbu terminálu 2 letiště Mnichov činily celkem zhruba [...] (*) EUR. Tento projekt financovaly společnosti T2 zčásti z vlastního kapitálu (kapitálové příspěvky podniků FMG a LH), zčásti z úvěrů. Dlouhodobé úvěry na financování projektu terminálu 2 ve výši celkem [...] EUR poskytly společností T2 tři německé státní banky (bankovní skupina KfW⁽⁸⁾, Bayerische Landesbank⁽⁹⁾ a LfA Förderbank Bayern⁽¹⁰⁾). Obě společnosti T2 jsou stranami veškerých úvěrových smluv.

2.2. ROZSAH A PŘEDMĚT FORMÁLNÍHO VYŠETŘOVACÍHO ŘÍZENÍ

(16) Ve svém rozhodnutí o zahájení řízení dospěla Komise k závěru, že kapitálové investice podniků FMG a LH a výhradní užívání terminálu 2 podnikem LH nepředstavují státní podporu.

(17) Pokud jde o úvěry na výstavbu terminálu 2, jež společností T2 poskytly KfW, BayernLB a LfA, dospěla Komise k názoru, že úvěry č. 2, 3, 4, 11, 12, 13, 14, 15, 18, 19 a 22 nepředstavují státní podporu ve smyslu čl. 107 odst. 1 SFEU.

(18) V rozhodnutí o zahájení řízení nadnesla Komise tyto otázky:

1) Lze úvěry č. 1, 5, 6, 7, 9, 10, 16, 17, 20, 21 a 23 poskytnuté společností T2 a smlouvu o užívání pozemků č. 4935/3 a 4881 přičítat státu?

2) Byly úvěry č. 1, 5, 6, 7, 9, 10, 16, 17, 20, 21 a 23 společností T2 poskytnuty v souladu s tržními podmínkami? Uvedené by znamenalo, že tyto úvěry neobsahují prvky státní podpory. Je-li odpověď na tuto otázku záporná, je nutno se ptát, lze-li tuto státní podporu pokládat za slučitelnou s vnitřním trhem.

(*) Důvěrné informace.

(8) Bankovní skupina KfW (dále jen „KfW“) je veřejnoprávní instituce, jejímž úkolem je podporovat rozvoj v různých oblastech, např. malých a středních podniků, ochrany životního prostředí a infrastruktury. Jejimi vlastníky jsou německý stát (80 %) a spolkové země (20 %). Svou úvěrovou činnost refinancuje KfW na mezinárodních kapitálových trzích.

(9) Bayerische Landesbank (dále jen „BayernLB“) je veřejnoprávní instituce. V době, kdy byly uzavírány jednotlivé úvěrové smlouvy, ji prostřednictvím holdingové společnosti BayernLB Holding AG již společně vlastnily Svobodný stát Bavorsko a bavorský spořitelní svaz Sparkassenverband Bayern, jež držely po 50 % podílů. V současnosti drží Svobodný stát Bavorsko ve společnosti BayernLB Holding 94 % podílů, svaz Sparkassenverband Bayern zbyvajících 6 %.

(10) LfA Förderbank Bayern (dále jen „LfA“) je veřejnoprávní instituce zaměřená na podporu obecného hospodářského rozvoje (včetně místní infrastruktury) v Bavorsku. Jejím jediným vlastníkem je Svobodný stát Bavorsko.

3) Odpovídá tržním cenám nájemné, jež podnik Immo T2 hradil podniku FMG za právo užívat pozemky č. 4935/3 a 4881 o celkové výměře zhruba 170 000 m² a vybudovat na nich terminál 2?

2.2.1. Úvěry společností T2

(19) Pro účely tohoto rozhodnutí jsou relevantní pouze úvěry č. 1, 5, 6, 7, 9, 10, 16, 17, 20, 21 a 23 u bank KfW a BayernLB.

(20) Úrokové sazby v rámci všech úvěrů uvedených v 19. bodě odůvodnění byly sjednány v příslušných úvěrových smlouvách. Základní sazba byla stanovena na základě mezibankovní sazby pro příslušnou dobu splatnosti, jež byla zveřejněna v den stanovení úrokové sazby v 11 hod. (místního času Mnichov, resp. Frankfurt) v informačním systému Reuters na stránkách DGZF (výnosy z dlouhodobých veřejných hypotečních zástavních listů (*öffentliche Pfandbriefe*) banky DekaBank). Rizikové marže byly sjednány v příslušných úvěrových smlouvách.

(21) Úvěry č. 5, 6 a 7 byly poskytnuty na základě úvěrové smlouvy ze dne [...] v rámci infrastrukturního programu bankovní skupiny KfW a jejich účelem byla podpora budování infrastruktury v zájmu regionálního a hospodářského rozvoje. Úrokové sazby těchto úvěrů byly stanoveny na 10 let. Po uplynutí úrokového fixačního období (2009 až 2011) jsou tyto úrokové sazby upravovány podle zveřejněné referenční úrokové sazby Komise. Riziková marže sjednaná v úvěrové smlouvě zůstává beze změny.

(22) Podle úvěrové smlouvy ze dne 13. září 2000 platí pro úvěry č. 1, 9, 10, 16, 21 a 23 níže uvedené rizikové marže (v bazických bodech, dále jen „bps“), jež byly stanoveny na celou dobu účinnosti úvěrové smlouvy:

a) BayernLB: [...],

b) KfW: [...]

(23) V červenci 2003 uzavřely banky BayernLB a KfW nad rámec úvěrové smlouvy z 13. září 2000 další smlouvu o úvěru. Důvodem byla nutnost pokrýt dodatečné financování terminálu 2, kterou vyvolaly zvýšené náklady na výstavbu. Základní úroková sazba byla stanovena podle mezibankovní sazby pro příslušnou dobu splatnosti, jež byla zveřejněna v den stanovení úrokové sazby v 11 hod. (místního času Mnichov, resp. Frankfurt) v informačním systému Reuters na stránkách DGZF (výnosy z dlouhodobých veřejných hypotečních zástavních listů (*öffentliche Pfandbriefe*) banky DekaBank). Na základě této změny byly u úvěrů č. 17 a 20 stanoveny úrokové marže na [...] ⁽¹¹⁾.

⁽¹¹⁾ Dopis ze dne 17. března 2005.

- (24) K zajištění úvěrů a úvěrových facilit poskytl společnost T2 tyto jistoty:
- [...],
 - [...],
 - [...],
 - [...].
- (25) Banky si dále vyhradily právo úvěrové smlouvy vypovědět v případě, že
- budou ukončeny smlouvy o odvodu zisku a úhradě ztráty mezi společnostmi T2 a jejich společníky (FMG a LH) nebo že budou tyto smlouvy změněny v neprospěch těchto bank;
 - Svobodný stát Bavorsko, Německo a město Mnichov (jednotlivě či společně) ztratí absolutní většinu na vlastním kapitálu nebo hlasovacích právech podniku FMG nebo
 - výše účasti nebo rozsah hlasovacích práv Svobodného státu Bavorsko v podniku FMG klesne na 25 % či méně.
- (26) Vzhledem ke skutečnostem uvedeným ve 20.–25. bodě odůvodnění měla Komise pochybnosti o tom, zdali by podmínky, za nichž veřejné rozvojové banky KfW a LfA a státní banka BayernLB poskytl společností T2 úvěry č. 1, 5, 6, 7, 9, 10, 16, 17, 20, 21 a 23, mohly být dosaženy za běžných tržních podmínek. Tento závěr se opíral především o skutečnost, že úrokové sazby vypočtené pro tyto úvěry byly podle všeho nižší nežli referenční sazby, jež vyplývaly z použití sdělení Komise o současných úrokových sazbách pro navrácení státní podpory a referenčních/diskontních sazbách pro 15 členských států platných od 1. ledna 2005 a o historických úrokových sazbách pro navrácení státní podpory a referenčních/diskontních sazbách platných od 1. srpna 1997 ⁽¹²⁾ (dále jen „sdělení Komise z roku 2005“).
- (27) Sdělení Komise z roku 2005 bylo nahrazeno sdělením Komise ze dne 12. prosince 2007 o revizi metody stanovování referenčních a diskontních sazeb ⁽¹³⁾ (dále jen „sdělení o referenčních sazbách z roku 2008“). V souladu se sdělením o referenčních sazbách z roku 2008 byl při stanovování rizikových marží zohledněn rating (úvěroschopnost) daných podniků a poskytnuté jistoty. Podle názoru Komise je v tomto případě relevantní rating mateřských společností, tedy podniků FMG a LH. Ve svém předběžném posouzení uvedla, že při zohlednění ratingu obou podniků jsou úrokové sazby předmětných úvěrů podle všeho nižší než sazby, jež vyplývají z použití sdělení o referenčních sazbách z roku 2008.
- (28) Podmínky, za nichž byly úvěry č. 1, 5, 6, 7, 9, 10, 16, 17, 20, 21 a 23 poskytnuty, se tedy jeví jako výhodnější než orientační výše tržní úrokové sazby, kterou Komise vypočetla podle sdělení o referenčních sazbách z roku 2008.
- (29) Komise dále vyjádřila pochybnosti, pokud jde o přičitatelnost opatření podpory státu. Úvěry poskytnuté bankami BayernLB a LfA totiž podle všeho nepodléhaly souhlasu správní rady.

2.2.2. Smlouva o užívání pozemků mezi FMG a Immo T2

- (30) Podniky FMG a Immo T2 uzavřely dne 30. března 2000 smlouvu, jíž podnik FMG převedl podniku Immo T2 právo užívat pozemky č. 4935/3 a 4881 o celkové výměře zhruba 170 000 m² a vybudovat na nich terminál T2.
- (31) V rámci protiplnění za tato výhradní práva užívání hradí Immo T2 roční nájemné ve výši [...] spolu s DPH (zhruba [...] EUR). Toto nájemné je hrazeno čtvrtletně zpětně, a to počínaje zahájením provozu na terminálu 2. Jeho výše je vždy po [...] letech předmětem přezkumu a případné úpravy s cílem promítnout do něj změny cen nemovitostí a úrokových sazeb.
- (32) Smlouva byla sjednána na dobu [...] let. [...]
- (33) Ve spojitosti se smlouvou o užívání pozemků nemohla Komise vyloučit, že se v případě nájemného, jež Immo T2 hradil podniku FMG za pozemek, na němž byl vybudován terminál 2, jedná o cenu tržní.
- (34) Komise dále vyjádřila pochybnosti, pokud jde o přičitatelnost opatření podpory státu. Neměla totiž žádné informace o tom, zdali byli do uzavírání smlouvy o užívání pozemků zapojeni společníci podniku FMG z řad veřejnoprávních subjektů.

⁽¹²⁾ Úř. věst. C 88, 12.4.2005, s. 5.

⁽¹³⁾ Úř. věst. C 14, 19.1.2008, s. 6.

2.2.3. Slučitelnost případné podpory pro společnosti T2 s vnitřním trhem

- (35) Komise zkoumala, zdali by nájemné uvedené v 31. bodě odůvodnění a úvěry uvedené v 19. bodě odůvodnění byly slučitelné s vnitřním trhem, pokud by představovaly státní podporu. Zejména úvěry č. 16, 17, 20, 21 a 23 podle všeho obsahovaly provozní podporu. Je přitom nepravděpodobné, že by splňovaly podmínky k tomu, aby byly podle čl. 107 odst. 2 a 3 SFEU pokládány za výjimky ze všeobecného zákazu podpory.

3. STANOVISKO NĚMECKA

3.1. ROZSAH VYŠETŘOVACÍHO ŘÍZENÍ A POJEM HOSPODÁŘSKÉ ČINNOSTI SPOLEČNOSTÍ T2

- (36) Německo se nejprve vyjadřuje k pojmu hospodářské činnosti společností T2 a k použitelnosti čl. 107 odst. 1 SFEU na tuto hospodářskou činnost podle výkladu platného před vydáním rozsudku Tribunálu ve věci *Aéroports de Paris* ⁽¹⁴⁾.
- (37) Německo upozorňuje na skutečnost, že banka BayernLB, jež později převzala vedení konsorcia, které poskytovalo předmětné úvěry, vydala závazný příslib k poskytnutí úvěru na financování společností T2 již 2. prosince 1998. Německo dále prohlašuje, že podmínky všech úvěrů, jež KfW, LfA a BayernLB poskytly, z tohoto příslibu vycházely a že tento příslib tedy vymezoval podmínky úvěrových smluv již s konečnou platností. Podmínky úvěrů č. 5, 6 a 7 byly neodvolatelně stanoveny v úvěrové smlouvě z 31. srpna 1999, podmínky úvěrů č. 1, 9, 10, 16, 21 a 23 v úvěrové smlouvě z 13. září 2000. Obě úvěrové smlouvy byly neodvolatelně uzavřeny ještě před vydáním rozsudku ve věci *Aéroports de Paris*. Dne 30. března 2000, tedy rovněž před vydáním rozsudku v uvedené věci, byla podepsána i smlouva o užívání pozemků.
- (38) Soulad rizikových marží s tržními podmínkami tedy lze podle vyjádření Německa posuzovat pouze podle tehdy platných podmínek. Tehdejší provoz a výstavbu letiště

navíc nelze pokládat za hospodářskou činnost, neboť letiště nespádala do oblasti působnosti čl. 107 odst. 1 SFEU.

3.2. CHARAKTER PODPORY, JEŽ VYKAZUJÍ ÚVĚRY SPOLEČNOSTEM T2

3.2.1. Soulad bankovních úvěrů s tržními podmínkami

- (39) Pokud jde o úvěry poskytnuté společností T2, vyjadřuje se Německo nejprve k vhodnosti rámce pro přezkum jejich souladu s tržními podmínkami. Ohrazuje se vůči tomu, aby se tento přezkum řídil sdělením Komise z roku 2005. Dle jeho vyjádření totiž není přiměřené porovnávat konečné úrokové sazby jednotlivých úvěrů společností T2 s referenční úrokovou sazbou Komise. Namísto toho by měly být posouzeny příslušné rizikové marže a porovnány s tržní referenční hodnotou. Základní úroková sazba se den ode dne mění, aniž by na to strany úvěrových smluv měly vliv. Komise by se tedy měla při určování referenční rizikové marže opírat o srovnání s údaji z trhu, neboť soukromí věřitelé při uzavírání úvěrových smluv zpravidla nezohledňují sdělení Komise z roku 2008 a marže v něm uvedené. Německo dále argumentuje tím, že sdělení o referenčních sazbách z roku 2008 přiznalo nedostatečnost sdělení Komise z roku 2005 tím, že začalo zohledňovat též úvěruschopnost dlužníka a poskytnuté jistoty.
- (40) Podle názoru Německa není zapotřebí použít ani sdělení o referenčních sazbách z roku 2008, neboť Komise se má při svém přezkumu opírat spíše o referenční tržní hodnoty, jsou-li taková data k dispozici. V opačném případě je závažně ohrožena konkurenceschopnost veřejnoprávních úvěrových institucí, neboť v konečném důsledku mohou být konkrétní podmínky určeny pouze referenční úrokovou sazbou Komise, nikoli však reálnými podmínkami na trhu.
- (41) Německo dále argumentuje tím, že lze podmínky předmětných úvěrů vysvětlit velmi dobrým ratingem a úvěruschopností podniků FMG a LH. V této souvislosti je úvěruschopnost nutno posuzovat na úrovni podniků FMG a LH, neboť v případě, že je mezi mateřskou a dceřinou společností uzavřena smlouva o odvodu zisku a úhradě ztráty, je naprosto běžnou bankovní praxí zohledňovat výlučně úvěruschopnost právě mateřské společnosti.

⁽¹⁴⁾ Rozsudek Tribunálu ze dne 12. prosince 2000, *Aéroports de Paris v. Komise* (T-128/98, Sb. rozh. 2000, s. II-3929 (dále jen: „rozsudek ve věci *Aéroports de Paris*“)), potvrzen v řízení o opravném prostředku rozsudkem Soudního dvora ze dne 24. října 2002 ve věci *Aéroports de Paris v. Komise* (C-82/01P, Sb. rozh. 2002, s. I-9297 (dále jen „rozsudek v řízení o opravném prostředku *Aéroports de Paris*“)).

(42) Německo poukazuje na to, že ratingová agentura Standard & Poor's udělovala podniku LH v letech 2001–2003 ratingové hodnocení BBB+⁽¹⁵⁾. FMG jakožto podnik v čistě veřejném vlastnictví žádný externí rating nemá. Z hlediska finanční situace srovnává Německo podnik FMG s letištěm Schiphol, které je rovněž v plném rozsahu ve veřejném vlastnictví a jemuž agentura Standard & Poor's udělila ratingové hodnocení A⁽¹⁶⁾ až AA⁽¹⁷⁾. Podnik FMG navíc získal v roce 2006 od mezinárodního konsorcia celkem 21 bank ve veřejném i soukromém vlastnictví syndikovaný nezajištěný úvěr ve výši [...] EUR. V souvisejícím memorandu byl u podniku FMG uvažován rating [...] (18).

(43) Německo konstatuje, že na rozdíl od syndikovaného úvěru, jenž byl podniku FMG poskytnut, byly k zajištění předmětných úvěrů poskytnuty jistoty ve významné výši. Kromě poskytnutí jistot uvedených v rozhodnutí o zahájení řízení došlo za účelem zajištění úvěru též k [...]. To ozřejmuje, že je u předmětných úvěrů přiměřená ještě nižší riziková marže nežli v případě syndikovaného úvěru, u nějž tyto marže činí [...] až [...] bps.

(44) Německo dále vysvětluje, že kromě jistot uvedených ve 40. a 45. bodě odůvodnění rozhodnutí o zahájení řízení nebyly poskytnuty žádné další jistoty. Podle jeho údajů činila hodnota [...] ke dni 31. prosince 2002 [...] EUR a hodnota souvisejících závazků [...] EUR. Německo dále objasňuje, že hodnota [...] jakožto jistoty stoupla k 31. prosinci 2003 na [...] EUR a že hodnota souvisejících závazků činila [...] EUR. Závuky, jež by šly nad rámec těchto jistot, neposkytl ani FMG, ani jeho společníci či FH.

(45) Pokud jde o srovnatelnost podmínek předmětných úvěrů s emisemi dluhopisů podniků Deutsche Telekom AG, Bayer AG, Volkswagen AG a Deutsche Börse AG, vyplývá z ratingu těchto podniků, že jsou z hlediska své ekonomické situace zcela srovnatelné s podniky FMG a LH.

⁽¹⁵⁾ Tato ratingová kategorie označuje dlužníka dostatečně schopného dostát svým finančním závazkům. Je však pravděpodobné, že nepříznivý obchodní a hospodářský vývoj tuto dlužníkovu schopnost plnit finanční závazky negativně ovlivní.

⁽¹⁶⁾ Tato ratingová kategorie označuje dlužníka, jenž má dobrou schopnost plnit své finanční závazky, avšak je ve větší míře závislý na následcích nepříznivého obchodního a hospodářského vývoje nežli dlužník zařazený do lépe hodnocených kategorií.

⁽¹⁷⁾ Tato ratingová kategorie označuje dlužníka velmi dobře schopného dostát svým finančním závazkům.

⁽¹⁸⁾ [...].

Ratingové hodnocení, jež Německo k těmto podnikům uvedlo, je shrnuto v tabulce 1:

Tabulka č. 1

Rating referenčních podniků dle údajů Německa

Podnik	Rating (dlouhé období) podle Standard & Poor's	Rating (dlouhé období) podle Moody's
Deutsche Telekom AG	BBB+	Baa1
Bayer AG	A-	A3
Volkswagen AG	A-	A3
Deutsche Börse AG	AA	neuv.

(46) Německo dále odkazuje na průměrné rizikové marže (v bazických bodech) podnikových dluhopisů v eurozóně, jež jsou ohodnoceny ratingem AA až BBB (dle Standard & Poor's). Tyto ratingy jsou shrnuty v tabulce č. 2:

Tabulka č. 2

Průměrné rizikové marže (v bsp) podnikových dluhopisů v eurozóně

Období	AA	A	BBB
1997–2007	15,6	38,6	83,3
1997–3/2005	17,4	40,8	89,4
1997–2000	5,0	19,5	47,4

(47) Podle názoru Německa z tabulky č. 2 vyplývá, že rizikové marže vykazují v průběhu času vysokou volatilitu. Z jejich hodnot platných v určitém měsíci je tedy nepřipustné vyvozovat, byly-li marže předmětných úvěrů stanoveny v souladu s běžnými tržními podmínkami.

3.3. PODMÍNKY SMLOUVY O UŽÍVÁNÍ POZEMKŮ ZE DNE 30. BŘEZNA 2000

(48) Pokud jde o podmínky smlouvy o užívání pozemků podepsané dne 30. března 2000, argumentuje Německo srovnáním s cenami pozemků v okolí letiště Mnichov, které jsou zpravidla relativně vysoké a z nichž vyplývá, že nájemné, jež hradil podnik Immo T2, bylo v každém případě nad úrovní srovnatelné tržní ceny.

(49) Německo objasňuje parametry, podle nichž bylo toto roční nájemné ve výši [...] DEM (zhruba [...] EUR) stanoveno:

- a) výměra pozemku 170 000 m²,
- b) počáteční cena [...] DEM (zhruba [...] EUR) za metr čtvereční a
- c) úročení této ceny za metr čtvereční sazbou [...] ročně.

(50) Podle názoru Německa představuje tato cena za metr čtvereční ve výši [...] DEM (zhruba [...] EUR) cenu tržní, a to z následujících důvodů:

(51) Nejprve je při stanovování tržní ceny pozemku nutno vzájemně porovnat hodnotu podobných pozemků, zejména pokud jde o jejich vhodnost ke stavebním účelům, polohu a rozsah zástavby. Předmětné plochy byly při uzavření smlouvy v roce 2000 sice vhodné ke stavebním účelům, ale nebyly na nich vybudovány inženýrské sítě. Ke stanovení tržní ceny za jejich užívání je tedy nutno připočítat náklady na zavedení inženýrských sítí, jež jsou uvedeny v tabulce č. 3. Tyto náklady, jež podnik Immo T2 financoval z vlastních prostředků, by jinak musel nést vlastník pozemku.

Tabulka č. 3

Přehled investičních nákladů na infrastrukturu, jež financoval podnik Immo T2

Opatření/realizované investice financované podnikem Immo T2	v mil. EUR
Cesty a mosty	[...]
Veřejná hromadná doprava	[...]
Výkop pro přívod médií a dodávek (přívod elektřiny, vody, odvod odpadní vody, telekomunikace atd.)	[...]
Přívod energií	[...]
Vodovodní a kanalizační přípojky	[...]
Telekomunikace	[...]
Celkem	[...]

(52) V důsledku skutečně vzniklých investičních nákladů, jež hradil podnik Immo T2, se hodnota pozemků zvyšuje o zhruba [...] EUR/m² na celkem zhruba [...] EUR/m².

I pokud by se nepřihlíželo k cestám a mostům, jež Immo T2 financoval, zvýšila by se hodnota pozemku na zhruba [...] EUR/m².

(53) Německo dále vysvětluje, že cílem tohoto propočtu je pouze umožnit vzájemné srovnání pozemků z hlediska jejich hodnoty. V případě výpočtu nájemného zůstalo při ceně [...] EUR/m², neboť Immo T2 hradil veškeré náklady na zavedení inženýrských sítí namísto vlastníka. V opačném případě by byl tento podnik zatížen těmito náklady dvakrát.

(54) Německo dále poukazuje na skutečnost, že se předmětné pozemky nacházejí v obci Oberding v okrese Erding. Ceny pozemků se zavedenými sítěmi v průmyslové zóně v bezprostřední blízkosti letiště v obci Oberding, městské části Schwaig, zůstaly v posledních letech na téže hodnotě [...] EUR/m². Tento údaj potvrdil nezávislý výbor odhadců pozemků na zemském radním úřadě Erding.

(55) Podle názoru Německa je však nutno cenu ve výši [...] EUR/m² ještě dále upravit. Za prvé by měla být cena referenčního pozemku z výše uvedených důvodů navýšena o zhruba [...] %, tj. [...] EUR/m². Tato referenční cena se tedy zvyšuje na [...] EUR/m².

(56) Za druhé závisí cena pozemku rozhodujícím způsobem na jeho poloze. Plocha terminálu 2 má na rozdíl od referenční plochy ve Schwaigu přímé napojení na letiště, dálnici, příměstskou dráhu a další místní veřejnou hromadnou dopravu. Má-li cena tuto ekonomickou výhodu odrážet, měla by být podle odhadů znalců dále navýšena o zhruba [...] %, resp. [...] EUR/m². Referenční cena se tedy zvyšuje z [...] EUR/m² na [...] EUR/m².

(57) S ohledem na výše uvedené faktory a s přihlédnutím k nákladům na vybudování inženýrských sítí, jež hradil podnik Immo T2 (s výjimkou nákladů na mosty a cesty), činí hodnota předmětných pozemků nejméně [...] EUR/m², a je tedy přinejmenším o [...] % vyšší než cena referenční. Smlouva o užívání pozemků tedy byla uzavřena za běžných tržních podmínek, a tudíž neobsahuje prvky státní podpory.

(58) Závěrem Německo poukazuje na skutečnost, že tyto referenční hodnoty vesměs vycházejí z cen při prodeji pozemků, tj. že se v jejich případě jedná o ceny, za nichž by docházelo k převodu vlastnictví. Naproti tomu se předmětná smlouva týká pouze úplatného přenechání pozemku na dobu určitou ([...] let), po němž nedochází k převodu vlastnictví. Na základě této skutečnosti se

podnik LH pokoušel prosadit při jednáních nižší nájemné. Podnik Immo T2 tak nemá podle smluvního „dvojího“ ujednání o převedení práva stavby na vlastníka pozemku možnost získat vlastnická práva ani k budově terminálu, ani k pozemku, na němž je terminál postaven.

- (59) Z uvedených důvodů zastává Německo názor, že nájemné za užívání obou pozemků je skutečně vyšší než obvyklá tržní cena, která by byla zaplácena za nabytí vlastnictví k těmto pozemkům, a že toto nájemné tedy neobsahuje prvky státní podpory ve smyslu čl. 107 odst. 1 SFEU.

4. PŘIPOMÍNKY TŘETÍCH STRAN: RYANAIR

- (60) K rozhodnutí o zahájení řízení obdržela Komise připomínky pouze od podniku Ryanair. Podle jeho názoru je neopodstatněné tvrzení Německa, že díky ujednání o terminálu 2 bylo možno optimalizovat využití letiště. Ryanair dále uvádí, že Komise měla zkoumat i rozdělení vlastnických práv mezi Immo T2 a provozní společnost T2.

- (61) V souvislosti s bankovními úvěry nepokládá Ryanair rizikovou marži ve výši 75 bps za přiměřenou. Podle něj Komise sama připustila, že se u společností T2 jedná o nově založené účelové společnosti bez historie úvěrového ratingu, že podnik FMG výrazně závisí na podnikatelské strategii LH, že LH operuje s poměrně vysokými náklady a nízkou rentabilitou tržeb v cyklickém, kapitálově náročném prostředí letecké dopravy, jež se vyznačuje cenovou konkurencí, a že očividně nebylo poskytnuto zajištění, jež banky zpravidla vyžadují. S ohledem na tyto faktory je nutno uplatnit vyšší rizikovou marži.

- (62) Ryanair vyslovuje podezření, že Německo možná zadrželo informace o zárukách, jež stát nabídl bankám. Z okolnosti, že si věřitelské banky vyhražují právo ukončit své úvěrové smlouvy se společnostmi T2 v případě, že by určité státní instituce přišly o kontrolu nad podnikem FMG, lze dle názoru podniku Ryanair vyvozovat, že tyto úvěry byly poskytnuty s přihlédnutím k implicitní či explicitní záruce ze strany státních podílníků společností T2. Podle názoru Ryanairu proto banky požadují úroky nižší než za běžných tržních podmínek, a je tedy nutno přezkoumat, zdali společnosti T2 zaplatily za záruku přiměřené protiplnění.

- (63) V souvislosti s nájemným za pozemek, na němž byl vybudován terminál 2, poukazuje Ryanair na skutečnost, že terminál sice zahájil svůj provoz teprve v červnu 2003, avšak Immo T2 pozemek užívá již od března

2000. Podle názoru Ryanairu tak mohl podnik Immo T2 pozemek užívat po dobu tří let a tří měsíců bezplatně. Ryanair dále tvrdí, že je časový odstup [...] let mezi dvěma přezkumy (a případnými úpravami) nájemného neobvykle dlouhý a pro nájemce výhodný.

- (64) K rovnému přístupu k infrastruktuře Ryanair uvádí, že podporou byli zvýhodněni rovněž partneři podniku LH ze Star Alliance. Dle názoru podniku Ryanair je preferenční přístup, jež členové Star Alliance mají, jednou ze zvláštních výhod, kterou FMG poskytuje a za niž nedostává žádné zvláštní protiplnění. Ryanair nesouhlasí s tvrzením, že mezi terminálem 1 a 2 neexistuje žádný kvalitativní rozdíl, a svůj názor odůvodňuje mj. tím, že je terminál 2 větší než terminál 1 co do své kapacity, parkovacích stání, výměry a stání letadel v terminálu. Lze předpokládat, že terminál 1 bude v budoucnu přetížen snáze než terminál 2. Za toto preferenční zacházení ze strany FMG nehradí LH podle názoru podniku Ryanair očividně žádný příspěvek. Ryanair závěrem zdůrazňuje nepříznivý dopad podpory na hospodářskou soutěž v jižním Německu.

5. VYJÁDŘENÍ NĚMECKA K PŘIPOMÍNKÁM RYANAIRU

- (65) Ve své odpovědi na připomínky podniku Ryanair k rozhodnutí o zahájení řízení se Německo vyjadřuje nejprve k dopadu, jež by případná podpora měla na konkurenční pozici tohoto podniku. I za předpokladu, že by v předmětné věci byla poskytnuta podpora, neměla by tato podpora negativní vliv na konkurenční pozici na trhu, v níž se Ryanair nachází. Immo T2 je pouze realitní holdingová společnost, která si najímá pozemky, na nichž byl vybudován terminál 2, a tento terminál pronajímá provozní společnosti T2. Provozní společnost T2 je podnik, který si najímá, provozuje a jednotlivým nájemcům podnajíá terminál 2. Oba tyto podniky, které jsou potenciálními příjemci podpory, tedy působí na zcela jiných trzích než Ryanair. Samotná skutečnost, že LH drží ve společnostech T2 podíly, nezakládá mezi podniky LH a Ryanair konkurenční vztah.

- (66) Německo dále uvádí, že dohody ohledně terminálu 2 zcela jistě umožnily optimalizovat využívání letiště. Kritiku ohledně rozdělení vlastnických podílů ve společnostech T2 Německo rozhodně odmítá. Toto rozdělení totiž odpovídá kapitálu, jež FMG a Lufthansa investovaly, a poměru, v jakém si rozdělily rizika. Tento postup je Komisí akceptován a potvrzuje, že související ujednání odpovídá tržním podmínkám. Německo dále vysvětluje, že nebyly nutné žádné sankce k tomu, aby bylo zaručeno, že LH splní své závazky spojené s budováním dopravního uzlu na letišti, neboť musí nést v odpovídajícím rozsahu podnikatelská rizika spojená s provozováním terminálu 2.

(67) Ohledně vyjádření podniku Ryanair k přezkumu úvěrového financování poukazuje Německo na skutečnost, že riziková marže ve výši 75 bps, z níž Komise v souladu se svým sdělením z roku 2005 vycházela v rozhodnutí o zahájení řízení, je přiměřená pouze v případě, nachází-li se daný podnik v obtížích nebo není-li s to poskytnout dostatečné jistoty. O žádný z takovýchto případů se nejedná, neboť není dáno mimořádné úvěrové riziko.

(68) K vyjádřením podniku Ryanair ohledně podmínek smlouvy o užívání pozemků Německo úvodem objasňuje, proč podnik Immo T2 po dobu tří let a tří měsíců, kdy probíhala výstavba terminálu 2, nehradil žádné nájemné. Německo potvrzuje, že po dobu výstavby podnik Immo 2 za užívání pozemků skutečně žádné nájemné nehradil. Předmětné ujednání je však nutno posuzovat celkově, tedy s přihlédnutím k peněžitému plnění, jež byla poskytnuta po ukončení výstavby a jimiž bylo toto neplacení nájemného po dobu prvních tří let a tří měsíců kompenzováno. Dále je třeba zohlednit, že společností T2 nebyla dána možnost tyto pozemky nabýt. Pokud jde o pochybnosti podniku Ryanair o přiměřenosti desetiletého období, za něž bylo peněžité plnění upravováno, Německo dle vlastního vyjádření již prokázalo, že úroky překračovaly tržní hodnotu, a tato okolnost je rozhodující.

(69) Německo dále opětovně zdůrazňuje, že si oba terminály kvalitativně odpovídají. Kvantitativní argumenty, jež vznáší Ryanair, tedy nejsou relevantní. Rozdíly mezi terminály jsou dány tím, že terminál 1 je dimenzován na letecké služby z bodu do bodu, zatímco terminál 2 byl vybudován jako dopravní uzel. Kvalitativně však není terminál 1 méněcenný. Správný není ani názor podniku Ryanair, podle něž bude terminál 1 rychleji přetížen. Z jeho kapacity je totiž aktuálně využíváno pouze 66 %, zatímco terminál 2 je vytížen v téměř plném rozsahu (90 %).

(70) Německo dále uvádí, že daný případ není předmětem kontroly z hlediska přítomnosti případné podpory. Komise sama podle jeho vyjádření potvrdila, že je provozování mezinárodního letiště za hospodářskou činnost pokládáno teprve od vydání rozsudku Tribunálu ve věci *Aéroports de Paris*. Opatření, jež byla zavedena před uvedeným dnem, tedy představují existující podporu ve smyslu čl. 1 písm. b) bodu v) nařízení Rady (ES) č. 659/1999 ze dne 22. března 1999, kterým se stanoví prováděcí pravidla k článku 93 Smlouvy o ES⁽¹⁹⁾. Podle Německa se v případě těchto opatření jedná o jednotlivou podporu ve smyslu čl. 1 písm. e) nařízení (ES) č. 659/1999, a Komise tedy nemá ve vztahu k těmto opatřením žádné kontrolní pravomoci.

(71) Závěrem Německo poukazuje na skutečnost, že relevantní není v tomto případě rozsudek Tribunálu z roku 2000, nýbrž pravomocný rozsudek Soudního dvora z 24. října 2002. Věc totiž definitivně vyjasnil teprve druhý uvedený rozsudek, jenž nastolil právní jistotu.

6. POSOUZENÍ Z HLEDISKA PRAVIDEL V OBLASTI STÁTNÍCH PODPOR: EXISTENCE STÁTNÍ PODPORY V PŘÍPADĚ SPOLEČNOSTÍ T2

(72) Podle ustanovení čl. 107 odst. 1 SFEU platí, že „podpory poskytované v jakékoli formě státem nebo ze státních prostředků, které narušují nebo mohou narušit hospodářskou soutěž tím, že zvýhodňují určité podniky nebo určitá odvětví výroby, jsou, pokud ovlivňují obchod mezi členskými státy, neslučitelné s vnitřním trhem“.

(73) Kritéria stanovená v čl. 107 odst. 1 SFEU platí kumulativně. Předmětná opatření tedy představují státní podporu ve smyslu čl. 87 odst. 1 SFEU pouze tehdy, jsou-li naplněny všechny znaky uvedené v písm. a) až d). Finanční příspěvek

a) je poskytnut státem nebo ze státních prostředků,

b) zvýhodňuje určité podniky nebo určitá odvětví výroby,

c) narušuje nebo může narušit hospodářskou soutěž a

d) ovlivňuje obchod mezi členskými státy.

6.1. ÚVĚRY SPOLEČNOSTEM T2

6.1.1. Použitelnost předpisů v oblasti státních podpor na financování letištní infrastruktury

(74) Rozvoj letišť se až do nedávné doby nezřídka řídil pouze hledisky územního plánování nebo – v některých případech – vojenskými požadavky. Jejich provoz byl řízen v rámci veřejné správy, nikoli jako hospodářský podnik. Rovněž hospodářská soutěž mezi letišti a jejich provozovateli byla nevýrazná a zintenzivňovala se jen postupně. Z těchto důvodů pokládala i Komise financování letišť a letištní infrastruktury ze strany státu za všeobecné opatření hospodářské politiky, jež nepodléhalo ustanovením SFEU o podporách⁽²⁰⁾.

⁽¹⁹⁾ Úř. věst. L 83, 27.3.1999, s. 1.

⁽²⁰⁾ Sdělení o použití článků 92 a 93 Smlouvy o ES a článku 61 Dohody o EHP na státní podpory v odvětví letectví (Úř. věst. C 350, 10.12.1994, s. 5).

- (75) Tato situace se však během posledních let změnila. Aspekty územního plánování a správní struktury sice ještě mohou hrát určitou roli, avšak většina letišť má dnes právní formu společností obchodního práva, tak aby mohla fungovat v tržních podmínkách a v prostředí charakterizovaném silící konkurencí. Převedení na soukromý sektor mělo obvykle formu privatizace nebo postupného otevírání se kapitálu. Velký zájem o získání letišť projevovaly v posledních letech společnosti soukromého kapitálu (*private equity*) a investiční a penzijní fondy.
- (76) V posledních letech prošlo provozování letišť v Unii zásadními organizačními změnami, jež jsou dány nejen aktivním zájmem soukromých investorů o letiště, nýbrž i změnou v postoji úřadů vůči účasti soukromého sektoru na jejich rozvoji. Tento vývoj vedl k větší různorodosti a složitosti funkcí zajišťovaných letišti.
- (77) Změny z poslední doby způsobily rovněž změnu hospodářských vztahů mezi letišti. Zatímco v minulosti byla letiště spravována jako infrastruktura s cílem zajistit dopravní dostupnost a územní rozvoj, sleduje v posledních letech stále více letišť rovněž hospodářské cíle a vzájemně spolu soutěží o leteckou dopravu.
- (78) Vzhledem k postupnému rozvoji tržních sil v tomto odvětví není snadné určit okamžik, od něž lze provozování letištních zařízení nad jakoukoli pochybnost pokládat za hospodářskou činnost. Judikatura Soudního dvora však tuto změnu charakteru provozování letišť reflektuje. Soudní dvůr ve svém rozsudku ve věci *Aéroports de Paris* konstatoval, že provozování letiště zahrnující poskytování letištních služeb leteckým společnostem a různým poskytovatelům služeb na letišti představují hospodářské činnosti, neboť „spočívají v poskytnutí letištních zařízení leteckým společnostem a poskytovatelům různých služeb proti placení poplatků, jejichž sazba je volně stanovena samotným řídicím orgánem, a je-li tento veřejnou institucí, tato činnost nepodléhá výkonu veřejné moci a je oddělitelná od činností, které jsou spojeny s jejich výkonem“⁽²¹⁾. Od vydání rozsudku ve věci *Aéroports de Paris* (12. prosince 2000) tedy již nelze na výstavbu a provozování letišť nahlížet jako na výkon veřejné moci ze strany správy, na něž se nevztahuje kontrola poskytování podpory.
- (79) Jak potvrzuje Tribunál ve svém rozsudku ve věci *Flughafen Leipzig/Halle*, nelze předem vyloučit použití
- pravidel v oblasti státních podpor na letiště, neboť letištní správa představuje hospodářskou činnost, která jako neoddělitelnou součástí zahrnuje výstavbu letištní infrastruktury⁽²²⁾. Jakmile provozovatel letiště nezávisle na své právní formě a způsobu financování vykonává hospodářskou činnost, představuje podnik ve smyslu čl. 107 odst. 1 SFEU a podléhá ustanovením SFEU, jež se týkají státních podpor⁽²³⁾.
- (80) Ve svém rozsudku ve věci *Flughafen Leipzig-Halle* Tribunál dále konstatuje, že od roku 2000 již nadále nelze předem vyloučit použití pravidel Unie v oblasti státních podpor na financování letištní infrastruktury⁽²⁴⁾.
- (81) S ohledem na 74.–80. bod odůvodnění zastává Komise názor, že členské státy mohly před vydáním rozsudku ve věci *Aéroports de Paris* vycházet z toho, že opatření k financování, jež byla s konečnou platností přijata před vydáním uvedeného rozsudku, nepředstavovala státní podporu, a tedy nemusela být oznamována Komisi. Z uvedeného vyplývá, že opatření k financování, jež byla s konečnou platností přijata před vydáním uvedeného rozsudku, nemůže Komise zpochybnit na základě pravidel Unie v oblasti státní podpory.
- (82) Opatření k financování, jež byla s konečnou platností přijata předtím, než se odvětví letecké dopravy otevřelo hospodářské soutěži, sice při svém zavedení nepředstavovala státní podporu, avšak měla by být nyní podle čl. 1 písm. b) bodu v) nařízení (ES) č. 659/1999 pokládána za existující podporu.
- (83) V souvislosti s daným případem a s úvěry, jež byly společností T2 poskytnuty na financování výstavby terminálu 2, vyjádřila Komise ve svém rozhodnutí o zahájení řízení názor, že úrokové sazby byly stanoveny v okamžiku poskytnutí úvěrů, tedy v den, kdy byly společností T2 vyplaceny peníze.

⁽²¹⁾ Rozsudek v řízení o opravném prostředku ve věci *Aéroports de Paris*, bod 75 s dalšími odkazy.

⁽²²⁾ Rozsudek Tribunálu ze dne 24. března 2011, *Mitteldeutsche Flughafen AG a Flughafen Leipzig-Halle GmbH v. Komise* (věci T-443/08 a T-455/08, Sb. rozh. 2011, s. I-00000, zejména body 105 a 106).

⁽²³⁾ Viz zejména rozhodnutí Komise ze dne 17. června 2008 ve věci C 29/08 *Flughafen Frankfurt Hahn & Ryanair – Možná podpora ve prospěch letiště a ujednání s podnikem Ryanair* (Úř. věst. C 12, 17.1.2009, s. 6), 204.–208. bod odůvodnění; rozhodnutí Komise ze dne 21. března 2012 ve věci C 76/2002 *Letiště Charleroi – Možná podpora ve prospěch letiště a letecké společnosti Ryanair* (Úř. věst. C 248, 17.8.2012, s. 1).

⁽²⁴⁾ Rozsudek ve věci *Flughafen Leipzig-Halle*, zejména bod 106.

- (84) Během formálního vyšetřovacího řízení však Německo objasnilo, že podmínky úvěrů č. 5, 6 a 7 byly neodvolatelně stanoveny v úvěrové smlouvě z 31. srpna 1999 a podmínky úvěrů č. 1, 9, 10, 16, 21 a 23 v úvěrové smlouvě z 13. září 2000. Německo předložilo též další důkazy o tom, že podmínky úvěrových smluv z 31. srpna 1999 a 13. září 2000 byly stanoveny na základě právně závazného úvěrového příslibu z 2. prosince 1998. Podmínky těchto úvěrů doposud nebyly změněny.
- (85) Komise konstatuje, že podmínky úvěrů č. 1, 5, 6, 7, 9, 10, 16, 21 a 23 byly neodvolatelně stanoveny před vydáním rozsudku ve věci *Aéroports de Paris* (tj. před 12. prosincem 2000). Komise tedy vyvozuje závěr, že úvěry č. 1, 5, 6, 7, 9, 10, 16, 21 a 23 není oprávněna zkoumat ani zpochybňovat z hlediska pravidel Unie v oblasti státních podpor.
- (86) S ohledem na právní stav popsany v 74.–82. bodě odůvodnění omezí Komise své posouzení na úvěry č. 17 a 20, jež byly poskytnuty provozní společnosti T2 v rámci další úvěrové smlouvy z roku 2003.
- (87) V této souvislosti Komise konstatuje, že provozní společnost T2 komerčně provozuje terminál 2 a proti úhradě poplatků jej pronajímá leteckým společností, restauracím a majitelům obchodů. Pro účely posouzení úvěrů č. 17 a 20 z hlediska pravidel v oblasti státních podpor by tedy měla být tato společnost pokládána za podnik, jež vykonává hospodářskou činnost ve smyslu čl. 107 odst. 1 SFEU.
- 6.1.2. Selektivní hospodářské zvýhodnění**
- (88) Podle zásady „investora v tržním hospodářství“ Komise zkoumá, byl-li určitý podnik prostřednictvím poskytnutí úvěru za zvýhodněných podmínek hospodářsky zvýhodněn. Podle této zásady nelze za státní podporu považovat cizí kapitál, jež podniku přímo či nepřímo poskytne stát za podmínek, jež odpovídají běžným tržním podmínkám⁽²⁵⁾.
- (89) V předmětné věci musí Komise zkoumat, byla-li provozní společnost T2 podmínkami úvěrů č. 17 a 20 oproti běžným tržním podmínkám hospodářsky zvýhodněna.
- (90) Podle názoru Německa byla „zásada investora v tržním hospodářství“ dodržena v plném rozsahu, neboť úvěry byly poskytnuty v souladu s tržními podmínkami. Na obranu těchto úvěrových podmínek srovnává Německo financování provozní společnosti T2 s podmínkami financování podniků Deutsche Telekom AG, Bayer AG, Volkswagen AG a Deutsche Börse AG a se syndikovaným úvěrem, jež byl v roce 2006 poskytnut podniku FMG.
- (91) K tomu, aby bylo možno posoudit, zdali byly předmětné prostředky financování poskytnuty za zvýhodněných podmínek, může Komise z nedostatku jiných referenčních ukazatelů v souladu s příslušnou rozhodovací praxí přezkoumat, je-li úroková sazba předmětného úvěru v souladu s referenční sazbou, kterou stanovila Komise. Tato referenční sazba se stanoví podle metody, kterou upravuje sdělení o referenčních sazbách z roku 2008.
- (92) Ve sdělení o referenčních sazbách z roku 2008 je stanovena metoda, podle níž se určují referenční a diskontní sazby používané namísto obvyklých tržních sazeb. Nicméně vzhledem k tomu, že se v případě referenční sazby Komise jedná pouze o sazbu orientační, může Komise své posouzení bonity založit na jiných ukazatelích, které má v určité věci k dispozici ohledně úrokové sazby, kterou by dlužník mohl získat na trhu.
- Úvěrový rating provozní společnosti T2*
- (93) K tomu, aby mohla Komise porovnat podmínky předmětných úvěrů s referenčními veličinami, jež uvedlo Německo, musí nejprve posoudit bonitu provozní společnosti T2.
- (94) Bonitu této společnosti doposud neposuzovala žádná ratingová agentura. Německo však argumentuje tím, že by měl být zohledněn rating jejích mateřských společností LH a FMG, a to vzhledem ke smlouvě o odvodu zisku a úhradě ztráty, kterou s ní tyto společnosti v souvislosti se svou majetkovou účastí uzavřely.
- (95) Komise konstatuje, že podle německého právního řádu podniky LH a FMG nadále ručí za každý úvěr, který společnosti T2 získaly za dobu účinnosti smlouvy o odvodu zisku a úhradě ztráty, a to i v případě, že by byla tato smlouva následně vypovězena.

⁽²⁵⁾ Sdělení Komise členským státům: Použití článků 92 a 93 Smlouvy o EHS a článku 5 směrnice Komise 80/723/EHS na veřejné podniky ve výrobním odvětví (Úř. věst. C 307, 13.11.1993, s. 3, bod 11). Toto sdělení se týká výrobního odvětví, platí však přiměřeně též pro další hospodářská odvětví. Viz rozsudek Tribunálu ze dne 30. dubna 1998 ve věci *Cityflyer v. Komise* (T-16/96, Sb. rozh. 1998, s. II-757, bod 51).

- (96) Z uvedených důvodů zastává Komise názor, že rating provozní společnosti T2 odpovídá přinejmenším nižšímu z ratingů jejich mateřských společností LH a FMG.
- (97) Bonitu podniku LH hodnotily agentury Standard & Poor's a Moody's. Při poskytnutí úvěrů č. 17 a 20 (březen 2005) hodnotila agentura Standard&Poor's podnik LH pro dlouhé období ratingem BBB, zatímco Moody's mu udělila hodnocení Baa2; obě agentury tedy zařadily tento podnik do téže ratingové kategorie.
- (98) Naopak bonitu podniku FMG dosud nehodnotila žádná ratingová agentura. Komise v této souvislosti poukazuje na skutečnost, že podle sdělení o referenčních sazbách z roku 2008 není nutné používat ratingy od ratingových agentur, neboť stejně přijatelné jsou i ratingové systémy, které používají banky ke stanovení míry selhání. Jak vyplývá ze smlouvy o syndikovaném úvěru, kterou FMG a 21 bank ve veřejném i soukromém vlastnictví uzavřely v září 2006 (tedy krátce po poskytnutí úvěrů č. 17 a 20), vycházely banky v případě FMG z ratingu ve výši alespoň [...].
- (99) S ohledem na argumenty vznesené v 94.–98. bodě odůvodnění zastává Komise názor, že je provozní společnost T2 nutno ohodnotit přinejmenším ratingem, kterým je hodnocena LH, tedy alespoň [...].
- Srovnání podmínek úvěrů č. 17 a 20 s referenčními veličinami, jež uvedlo Německo*
- (100) Komise konstatuje, že smlouvu o syndikovaném úvěru z roku 2006 nelze v případě podniku FMG použít jako referenční veličinu pro předmětné úvěry, neboť by rating provozní společnosti T2 mohl být případně nižší než rating podniku FMG. Podmínky úvěrů č. 17 a 20 byly navíc sjednány v roce 2003, kdežto k uzavření smlouvy o syndikovaném úvěru došlo v jiném roce.
- (101) Ohledně ostatních referenčních podniků, jež Německo uvedlo, tj. podniků Deutsche Telekom AG, Bayer AG, Volkswagen AG a Deutsche Börse AG, Komise konstatuje, že tvoří pouze malý namátkový vzorek. Rating srovnatelný s ratingem provozní společnosti T2 má navíc pouze Deutsche Telekom AG, které agentura Standard & Poor's udělila na dlouhé období hodnocení BBB+ a Moody's Baa1. Dále je nutno konstatovat, že podmínky financování podniku Deutsche Telekom AG byly stanoveny v říjnu 2000, tedy ve zcela jiném okamžiku než podmínky předmětných úvěrů.
- (102) Z důvodů uvedených ve 100.–101. bodě odůvodnění se Komise domnívá, že Německo neprovedlo přiměřené tržní srovnání, jímž by podmínky úvěrů č. 17 a 20 obhájilo.
- Srovnání podmínek úvěrů č. 17 a 20 s orientačními tržními hodnotami na bázi rozpětí swapu úvěrového selhání (rozpětí CDS)*
- (103) V rámci přezkumu, zdali byly úvěry č. 17 a 20 poskytnuty v souladu s tržními podmínkami, Komise dále provedla referenční srovnání s orientačními tržními hodnotami na bázi rozpětí swapu úvěrového selhání (rozpětí CDS).
- (104) Vycházejíc z metody, kterou stanoví sdělení o referenčních sazbách z roku 2008, je Komise toho názoru, že úroky z úvěrů lze pokládat za konformní s tržními podmínkami za předpokladu, že byly dané úvěry poskytnuty za úrokovou sazbu, která odpovídá přinejmenším referenční úrokové sazbě vypočtené podle tohoto vzorce:
- $$\text{referenční úroková sazba} = \text{základní úroková sazba} + \text{riziková marže} + \text{poplatek}$$
- (105) Základní úroková sazba odpovídá nákladům bank na poskytnutí likvidity (náklady na financování). V případě financování s fixní úrokovou sazbou (kdy je úroková sazba stanovena na celou dobu splatnosti úvěru) se základní úroková sazba zjišťuje ze sazeb swapů⁽²⁶⁾, jež svou dobou splatnosti a měnou odpovídají příslušnému závazku. Riziková marže představuje odměnu věřitele za rizika spojená s financováním, zejména za riziko úvěrové. Rizikovou marži lze odvodit z přiměřeného vzorku rozpětí CDS⁽²⁷⁾ referenčních nástrojů (např.

⁽²⁶⁾ Swapová sazba odpovídá mezibankovní nabídkové sazbě (*Inter-Bank Offered Rate*, IBOR), avšak platí pro delší dobu splatnosti. Na finančních trzích se používá jako referenční úroková sazba ke stanovení úrokové míry financování.

⁽²⁷⁾ Swap úvěrového selhání (CDS) je (obchodovatelný) derivátový kontrakt uzavřený mezi poskytovatelem a příjemcem zajištění, kterým příjemce zajištění přenáší úvěrové riziko podkladového referenčního nástroje na poskytovatele zajištění. Příjemce zajištění hradí poskytovateli zajištění v pravidelných časových intervalech premii, a to buď až do termínu splatnosti kontraktu CDS, nebo (je-li dříve splněna dále uvedená podmínka) až do úvěrové události, jež byla v souvislosti s podkladovým referenčním nástrojem předem stanovena. Tato premie (vyjádřená v procentech nebo bazických bodech zajištěné částky, „nominální hodnoty“), kterou příjemce zajištění v pravidelných intervalech hradí, je označována jako rozpětí CDS. Rozpětí CDS lze použít jako adekvátní orientační hodnotu při zjišťování ceny úvěrového rizika.

podnikových dluhopisů), jejichž rating je srovnatelný s ratingem úvěrů pro provozní společnost T2. U bankovních poplatků, jež musí podniky zpravidla hradit, se jako přiměřené jeví uvažovat zhruba 10 až 20 bps⁽²⁸⁾.

- (106) Při stanovování relevantní doby splatnosti předmětných úvěrů je nutno zohlednit splácení úvěrů. Komise za tímto účelem provedla výpočet váženého průměru doby splatnosti úvěrů, jenž odpovídá průměrnému počtu let, po němž je dluženo každé jednotlivé euro. Vážený průměr doby splatnosti byl v případě úvěru č. 17 vypočten ve výši [...] let a v případě úvěru č. 20 ve výši [...] let.
- (107) Vzhledem k tomu, že vážený průměr doby splatnosti úvěru č. 17 činí [...] let (a pro tuto dobu splatnosti nejsou k dispozici žádné swapové sazby), použila Komise při výpočtu základní úrokové sazby tohoto úvěru eurový swap s dobou splatnosti dvou let⁽²⁹⁾. V případě úvěru č. 20 byl jako přibližná hodnota, jež se nejvíce blíží váženému průměru doby jeho splatnosti v délce [...] let, použit pětiletý eurový swap⁽³⁰⁾. Obě swapové sazby byly převzaty ze serveru Bloomberg a jsou platné ke dni, kdy byly úvěry poskytnuty (23. března 2005). Příslušná swapová sazba činí v případě úvěru č. 17 2,73 % a v případě úvěru č. 20 3,28 %⁽³¹⁾.
- (108) Pokud jde o marži, Komise konstatuje, že jsou oba předmětné úvěry ve vysoké míře zajištěny⁽³²⁾. Ke dni 31. prosince 2003 činila míra zajištění úvěrů [...] % (hodnota aktiv činila k témuž dni [...] EUR a hodnota souvisejících závazků [...] EUR). V praxi se rating předmětného dluhového nástroje („rating emise“) oproti ratingu emitenta navyšuje o jednu podkategorii⁽³³⁾. Rating provozní společnosti T2 k ohodnocení předmětných úvěrů by tedy měl být zvýšen o jednu podkategorii na (alespoň) [...].

- (109) Na základě údajů ze serveru Bloomberg sestavila Komise namátkové vzorky referenčních nástrojů s ratingem [...],

⁽²⁸⁾ Srv. např. Oxera, *Estimating the cost of capital for Dutch water companies*, 2011 (s. 3) nebo data ze serveru Bloomberg k poplatkům za úpis emisí dluhopisů. Dále v textu je v rámci konzervativního odhadu uvažován poplatek ve výši 20 bazických bodů.

⁽²⁹⁾ Zdroj: Bloomberg, kód: EUSA2.

⁽³⁰⁾ Zdroj: Bloomberg, kód: EUSA5.

⁽³¹⁾ Zdroj: Bloomberg.

⁽³²⁾ Srv. 24., 25. a 44. bod odůvodnění.

⁽³³⁾ Srv. např. Moody's, *Updated Summary Guidance for Notching Bonds, Preferred Stocks and Hybrid Securities of Corporate Issuers* (únor 2007).

kteří zastupují všechna hospodářská odvětví s výjimkou vládního a finančního sektoru. Vzorek v případě úvěru č. 17 (na základě tříletých CDS⁽³⁴⁾) obsahuje 29 referenčních nástrojů. V případě úvěru č. 20 (na základě pětiletých CDS) zahrnuje vzorek 38 podniků. Mediánové hodnoty rozpětí CDS zjištěné ke dni poskytnutí úvěru činí pro tříletou dobu splatnosti 19 bps⁽³⁵⁾ a pro pětiletou dobu splatnosti 28 bps⁽³⁶⁾.

- (110) Za použití této metodiky byla v případě úvěru č. 17 vypočtena referenční úroková sazba ve výši 3,12 %⁽³⁷⁾ a v případě úvěru č. 20 sazba ve výši 3,76 %⁽³⁸⁾. Úrokové sazby úvěrů č. 17 a 20 jsou vyšší než tyto vypočtené referenční sazby (úvěr č. 17: [...], úvěr č. 20: [...]). Z toho lze dle názoru Komise vyvozovat, že úvěry byly skutečně poskytnuty v souladu s tržními podmínkami.
- (111) V rámci dalšího přezkumu Komise vzhledem k těsnému vztahu mezi LH a provozní společností T2 posuzovala výši rozpětí CDS, jež byly obchodovány v případě LH. Tříletý swap úvěrového selhání podniku LH činil v den poskytnutí úvěru č. 17 [...] bps. Jeho pětiletý CDS činil [...] bps. Vysoké zajištění úvěrů č. 17 a 20 se zohlední tím, že se vypočtené CDS upraví směrem dolů. Při použití násobitele 2/3⁽⁴⁰⁾ byla uvedeným postupem v případě úvěru č. 17 vypočtena referenční úroková sazba ve výši [...] % a v případě úvěru č. 20 ve výši [...] %. I tento postup mj. indikuje, že rizikové marže úvěrů odpovídaly tržním podmínkám.
- (112) Vzhledem k výše uvedenému (103.–111. bod odůvodnění) Komise konstatuje, že úvěry č. 17 a 20 byly poskytnuty za úrokovou sazbu, která je vyšší než vypočtená sazba referenční, a tedy je lze pokládat za konformní s tržními podmínkami.

⁽³⁴⁾ Rozpětí CDS v případě úvěru č. 17 by měl v zásadě odpovídat váženému průměru doby splatnosti úvěru v délce [...] let (zaokrouhleno na dva roky). Za dobu, kdy byl úvěr poskytnut, však nejsou k dispozici žádné údaje o CDS se splatností dvou let. Byla tedy uvažována rozpětí CDS s dobou splatnosti úvěru (tři roky). Výsledkem použití této metodiky je stanovení horního rozmezí.

⁽³⁵⁾ Zdroj: Bloomberg, kvartilové rozpětí (tj. rozdíl mezi prvním a třetím kvantilem) činí 16–29 bps.

⁽³⁶⁾ Zdroj: Bloomberg, kvartilové rozpětí činí 23–37 bps.

⁽³⁷⁾ $3,12 \% = 2,73 \% + 0,19 \% + 0,20 \%$

⁽³⁸⁾ $3,76 \% = 3,28 \% + 0,28 \% + 0,20 \%$

⁽³⁹⁾ Swap úvěrového selhání podniku LH se splatností do dvou let nebyl v té době obchodován.

⁽⁴⁰⁾ Míru zajištění lze měřit jako ztrátovost ze selhání (LGD), tedy jako očekávanou ztrátu vyjádřenou v procentech ze závazků dlužníka, pokud se přihlédne k částkám, které lze získat ze zajištění a z aktiv při úpadku. LGD je tedy hodnota nepřímo úměrná hodnotě zajištění. Sdělení o referenčních sazbách z roku 2008 reflektuje rozdíl, který u LGD vzniká v případě kategorie „vysokého zajištění“ (LGD < 30 %) a „běžného zajištění“ (30 % < LGD < 60 %).

Přezkum podmínek úvěrů č. 17 a 20 podle sdělení o referenčních sazbách z roku 2008

- (113) Jelikož Německo nepředložilo žádnou tržní referenční hodnotu, přezkoumá Komise podmínky úvěru č. 17 a 20 i na základě sdělení o referenčních sazbách z roku 2008. V uvedeném sdělení je stanovena metoda, podle níž se určují referenční a diskontní sazby používané namísto obvyklých sazeb tržních.
- (114) Tyto referenční hodnoty se počítají ze základní sazby (jednoletá mezibankovní nabídková sazba; jednorozční IBOR), která se následně navyšuje o odpovídající rizikové marže. V závislosti na bonitě podniku a nabídnutých jistotách činí tyto marže 60 až 1 000 bps. Za běžných okolností se základní sazba navyšuje o 100 bps, jedná-li se o úvěr podnikům s uspokojivým ratingem a vysokým zajištěním, podnikům s dobrým ratingem a běžným zajištěním nebo podnikům s velmi dobrým ratingem bez zajištění.
- (115) V daném případě je základní sazba vymezena jako tříměsíční průměr jednorozčních sazeb EURIBOR⁽⁴¹⁾ za období září až listopad předchozího roku (2004). V případě předmětných úvěrů lze jako použitelnou základní sazbu uvést orientační hodnotu 2,34 %.
- (116) Riziková marže závisí na ratingu předmětného podniku a poskytnutých jistotách. Jak konstatuje 99. bod odůvodnění, odpovídá rating provozní společnosti T2 přinejmenším [...].
- (117) Komise dále konstatuje, že zajištění předmětných úvěrů spadá do kategorie „vysoké“ (tj. ztrátovost ze selhání (LGD) činí méně než 30 %) a jistoty mají zejména podobu [...] (42). Hodnota LGD nižší než 30 % je dána objemem zastavených pohledávek a aktiv. Komise konstatuje, že LGD v případě [...] zajištěného úvěru činí zpravidla 35 % (43). Navíc je předmětný úvěr zajištěn [...] a míra tohoto zajištění činí [...].
- (118) Sdělení o referenčních sazbách z roku 2008 stanoví pro dlužníky s ratingem alespoň [...] a vysokým zajištěním úvěru rizikovou marži ve výši alespoň [...] bps. Sečtením

základní sazby ve výši 2,34 % a rizikové marže [...] bps dostáváme úrokovou sazbu ve výši [...] %.

- (119) Komise konstatuje, že je úroková sazba v případě úvěru č. 17 stanovena na [...] a v případě úvěru č. 20 na [...]. Sazby obou úvěrů jsou tedy vyšší než referenční sazba Komise.

6.1.3. Závěr

- (120) Komise může vyvodit závěr, že úvěry č. 17 a 20 byly poskytnuty v souladu s tržními podmínkami. Vzhledem k tomu, že nebylo zjištěno hospodářské zvýhodnění, není zapotřebí vyjasňovat, jsou-li tato opatření přičitatelná státu.
- (121) Jelikož nejsou splněna kumulativní kritéria čl. 107 odst. 1 SFEU, zastává Komise názor, že úvěry č. 17 a 20 neobsahují státní podporu ve smyslu čl. 107 odst. 1 SFEU.

6.2. SMLOUVA O UŽÍVÁNÍ POZEMKŮ MEZI FMG A IMMO T2

6.2.1. Pojmy podnik a hospodářská činnost

- (122) Jak je uvedeno v 74.–81. bodě odůvodnění, nebylo do 12. prosince 2000 zřejmé, jak má být z hlediska pravidel v oblasti státních podpor nahlíženo na provoz a výstavbu letištní infrastruktury. Přestože se toto odvětví postupně otevíralo hospodářské soutěži, pohlížely Komise a členské státy na tyto činnosti jako na výkon veřejné moci, a nikoli jako na hospodářské činnosti.
- (123) Ve spojitosti se smlouvou o užívání pozemků mezi podniky FMG a Immo T2 Německo v rámci formálního vyšetřovacího řízení objasnilo, že podmínky užívání pozemků č. 4935/3 a 4881 byly neodvolatelně sjednány smlouvou o užívání pozemků, jež byla uzavřena dne 30. března 2000.
- (124) Komise konstatuje, že k neodvolatelnému stanovení těchto podmínek užívání pozemků č. 4935/3 a 4881 došlo před vydáním rozsudku ve věci *Aéroports de Paris* (tj. před 12. prosincem 2000). I kdyby tedy bylo toto opatření spojeno s poskytnutím určité výhody, není Komise z důvodů vysvětlených v oddílu 6.1.1 oprávněna jej přezkoumávat ani zpochybňovat z hlediska pravidel v oblasti státních podpor.

(41) *Euro Interbank Offered Rate* (dále jen „EURIBOR“) je denní referenční sazba odvozená z průměrných úrokových sazeb, za něž banky v eurozóně nabízejí jiným bankám na mezibankovním trhu nezajištěné eurové úvěry.

(42) [...].

(43) Srv. Banka pro mezinárodní platby: *International Convergence of Capital Measurement and Capital Standards*, <http://www.bis.org/publ/bcbs128.pdf>

7. ZÁVĚR

- (125) Na základě všech výše uvedených skutečností Komise vyvozuje závěr, že není oprávněna úvěry č. 1, 5, 6, 7, 9, 10, 16, 21 a 23 zkoumat ani zpochybňovat z hlediska pravidel v oblasti státních podpor.
- (126) Ohledně úvěrů č. 17 a 20 dospívá Komise k závěru, že tyto úvěry byly poskytnuty v souladu s tržními podmínkami. Jelikož nejsou splněna kumulativní kritéria čl. 107 odst. 1 SFEU, zastává Komise názor, že úvěry č. 17 a 20 neobsahují státní podporu ve smyslu čl. 107 odst. 1 SFEU.
- (127) Ohledně podmínek užívání pozemků č. 4935/3 a 4881 zastává Komise názor, že není oprávněna smlouvu o užívání těchto pozemků zkoumat ani zpochybňovat z hlediska pravidel v oblasti státních podpor,

PŘIJALA TOTO ROZHODNUTÍ:*Článek 1*

Úvěry č. 17 a 20 v celkové výši [...] EUR, jež podnikům FM Terminal 2 Immobilien-Verwaltungsgesellschaft mbH a Terminal 2 Betriebsgesellschaft mbH poskytly na základě smlouvy o úvěru z července 2003 bankovní skupina KfW, Bayerische Landesbank a LfA Förderbank Bayern, nepředstavují podporu ve smyslu čl. 107 odst. 1 SFEU.

Článek 2

Toto rozhodnutí je určeno Spolkové republice Německo.

V Bruselu dne 3. října 2012.

Za Komisi

Joaquín ALMUNIA
místopředseda